

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 8C/323/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211224150
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Jaďuďová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2015:4211224150.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803 v konaní zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843 proti odporcyni: J. N., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XXXX/XX, B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Spotrebiteľského združenia OSA, so sídlom v Bratislave, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpeného advokátskou kanceláriou HKP Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 1.124,19 Eur s príslušenstvom, sudkyňou JUDr. Ivanou Jaďuďovou takto

rozhodol:

Súd konanie v časti o zaplatenie 60,-- Eur s príslušenstvom **z a s t a v u j e .**

Vo zvyšku súd návrh **z a m i e t a .**

Súd odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu zaplatiť trovy konania a titulom trov právneho zastúpenia sumu 320,25 EUR všetko k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 22.12.2011 navrhovateľ súdu doručil návrh, ktorým sa domáhal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu sumu 1124,19 eur spolu s príslušenstvom a náhradu trov konania na tom skutkovom základe, že odporca s jeho právnym predchodcom (spoločnosťou Ľudová banka a.s. - VOLKSBANK Slovensko a.s.) uzatvoril dňa 13.1.2005 zmluvu o kontokorentnom úvere č. 3240056904, na základe ktorej mu boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 15000,-Sk, ktoré sa zaviazal riadne splatiť. Celková dlžná suma ku dňu postúpenia (15.2.2008) pohľadávky predstavovala sumu 34611,59 Sk. Dňa 6.2.2008 bola zmluva o bežnom účte vypovedaná. Zároveň si uplatnil na zaplatenie úrok z omeškania vo výške 14,25% % ročne zo sumy 1124,19 eur od 1.3.2008 do zaplatenia. Titulom náhrady trov konania si uplatnil zaplatenie súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. 8C/89/2012-31 zo dňa 30.5.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 6.11.2012. Vedľajší účastník vstúpil do konania a podal odvolanie proti rozsudku dňa 7.6.2012, t.j. po vynesení rozsudku a Krajský súd v Nitre uznesením č. 8Co/244/2012-73 zo dňa 28.9.2012 odvolanie vedľajšieho účastníka proti rozsudku odmietol. Dňa 14.11.2012 podal dovolanie vedľajší účastník a Najvyšší súd v Bratislave uznesením č. 4Cdo 340/2013 zo dňa 25.6.2014 uznesenie Krajského súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Nitre uznesením č. 8Co/759/2014-129 zo dňa 31.3.2015 zrušil rozsudok prvého stupňa a vrátil na ďalšie konanie s tým, že vedľajší účastník na strane odporcu vzniesol námietku premlčania, s ktorou je potrebné sa zaoberať.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, oboznámením obsahu zmluvy o kontokorentnom úvere, všeobecných obchodných podmienok, oznámenia o postúpení pohľadávky, výzvy k úhrade, zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.2.2008 s prílohou, pokusu o zmier, výpoveďou zmluvy o bežnom účte, špecifikácie pohľadávky a ostatných ku spisu pripojených listín, prečítaním, a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi navrhovateľom a spoločnosťou VOLKSBANK Slovensko, a.s. dňa 29.2.2008, navrhovateľ nadobudol od svojho právneho predchodcu pohľadávku voči odporcovi titulom zmluvy pričom táto bola špecifikovaná v prílohe č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok s tým, že dátum ukončenia je 15.2.2008. Ako vyplynulo z výpovede zmluvy o bežnom účte, v čase postúpenia pohľadávky (t.j. k 6.2.2008) bol odporca v omeškaní s úhradou.

Odporca s právnym predchodcom navrhovateľa uzatvoril dňa 13.1.2005 zmluvu o kontokorentnom úvere č. 3240056904. Na základe tejto zmluvy bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 15.000,- Sk, ktorý sa zaviazal vrátiť veriteľovi. Úroková sadzba bola ustálená vo výške 10,25 % ročne. Ako vyplynulo z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok odporca titulom poskytnutého úveru ku dňu postúpenia pohľadávky (15.2.2008) dlhoval sumu 33867,39 Sk. Navrhovateľ si uplatnil sumu titulom neuhradeného úveru sumu 1124,19 Eur.

Odporca ako účastník konania uviedol, že býva sám, má jednu vyživovaciu povinnosť a uhradil sumu 60 Eur navrhovateľovi po podaní návrhu.

V časti o zaplatenie 60 Eur navrhovateľ zobral návrh späť a konanie žiadal zastaviť a preto súd v tejto časti s poukazom na § 96 ods. 1 O.s.p. konanie zastavil.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení platnom od 01.01.2008) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 879j Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 23a ods. 1 a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 397 Obchodného zákonníka, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 111 Občianskeho zákonníka, zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 102/2014 Z.z., orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

V prejednávanej veci súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nie je možné vyhovieť. Súd mal za preukázané, že splatnosť úveru nastala najneskôr dňa 29.2.2008 (vypovedanie zmluvy dňa 6.2.2008), postúpenie pohľadávky dňa 15.2.2008. Ku dňu postúpenia pohľadávky, t.j. k 15.2.2008 evidoval navrhovateľ v bankovom informačnom systéme pohľadávku zo zmluvy o úvere v sume 33 867,39 Sk. Navrhovateľ podal však návrh až dňa 22.12.2011, teda po uplynutí premlčacej lehoty. Najneskôr si mohol nárok uplatniť do 29.2.2011 (29.2.2008 + 3 roky).

Predmetom konania v tejto veci bol záväzok odporcu, ktorý vznikol zo zmluvy o úvere. I keď sporná zmluva predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na odporcu je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), a to cez odkaz podľa ustanovenia § 1 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka. Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Preto na právny vzťah založený zmluvou o úvere aplikoval súd ustanovenia Obchodného zákonníka (čo sa týka konkrétnych práv a povinností) ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa spotrebiteľa a spotrebiteľských zmlúv).

S ohľadom na tento záver súdu bolo v konaní potrebné zaoberať sa i skutočnosťou, či navrhovateľ neuplatňuje premlčaný nárok, zistenie ktorej skutočnosti potom bráni súdu priznať mu plnenie voči odporcovi ako spotrebiteľovi, keď počnúc účinnosťou novely zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonanej zákonom č. 102/2014 Z. z. je súd od 13.6.2014 povinný na premlčanie uplatneného nároku prihliadať z úradnej povinnosti. Zároveň bolo potrebné vysporiadať sa s otázkou, či na premlčanie (konkrétne premlčaciu dobu) uplatneného nároku je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka. Pokiaľ ide aplikáciu novely zákona č. 250/2007 Z. z. na posudzovaný právny vzťah súd je toho názoru, že prijatá novela nevykazuje znaky

pravej retroaktivity, ktorá je v našom právnom poriadku neprípustná, ale ide o retroaktivitu nepravú, ktorá prípustná je (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 16/09 zo dňa 27.10.2010). Predmetnou novelou neboli dotknuté právne skutočnosti, ktoré vznikli počas platnosti a účinnosti skorších právnych noriem, nebolo odňaté právo navrhovateľa vzniknuté v minulosti podľa staršieho zákona (v prejednávanej veci právo na vrátenie poskytnutého úveru s príslušenstvom), boli len zmenené isté práva do budúcnosti, konkrétne právo s úspechom sa domáhať priznania tohto nároku v prípade, že tento je premlčaný. V danej veci, nakoľko predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, na tento právny vzťah je potrebné aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak je to pre spotrebiteľa priaznivejšie. Z hľadiska posudzovanej otázky je pre odporcu ako spotrebiteľa nepochybne výhodnejšia právna úprava premlčania podľa Občianskeho zákonníka, pretože zakotvuje kratšiu (trojročnú) premlčaciu dobu oproti úprave premlčania v Obchodnom zákonníku. Záver o aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní na prejednanú vec plynie podľa názoru súdu z ustanovenia § 266 ods. 5 Obchodného zákonníka ako aj z ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ukladá na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, aplikovať tie ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú pre spotrebiteľa priaznivejšie. V zmysle § 54 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka si odporca ako spotrebiteľ nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie len z dôvodu, že uzavrel zmluvu podľa Obchodného zákonníka. Z uvedeného právneho názoru súd v prejednávanej veci pri rozhodovaní vychádzal. Premlčacia doba podľa Občianskeho zákonníka začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Možnosť vykonania práva po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v okamihu, keď sa veriteľ môže oprávnenne domáhať na súde splnenia záväzku. Inými slovami, je to okamih, kedy oprávnený môže po prvýkrát s úspechom podať žalobu na plnenie záväzku. Občiansky zákonník objektívne vymedzuje začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda od toho, či oprávnený subjekt vie alebo nevie o svojom práve. Všeobecná trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve. Právo mohlo byť prvýkrát vykonané vtedy, ak je spôsobilé byť uplatnené v konaní pred súdom prostredníctvom návrhu na začatie konania.

Súd žiadnym spôsobom nespochybňuje právo navrhovateľa na uplatnenie jeho (aj keď premlčaného) nároku návrhom na súde. Avšak poznamenáva, že navrhovateľ nárok na vrátenie dlžnej sumy úveru uplatnil po viac ako troch rokoch odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Na uplatnenie takéhoto nároku zo spotrebiteľskej zmluvy musel súd bezpochyby prihliadnúť aj bez návrhu, konkrétne na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku navrhovateľa voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania ako zákonnej prekážky, ktorá s poukazom na 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa bráni priznať plnenie voči spotrebiteľovi, bez ohľadu na to, či sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. S ohľadom na uvedené skutočnosti súd návrh navrhovateľa zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Hoci odporca bol podľa výsledku konania plne úspešným účastníkom konania, súd mu náhradu trov konania nepriznal, keďže si túto neuplatnil.

Zásada úspechu vo veci znamená, že účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania. Posúdenie účelnosti pritom je závislé od konkrétnej okolnosti veci. Vedľajší účastník vo veci riadne hájil práva účastníka na strane ktorého vystupuje a samotná okolnosť, či sa dal v konaní zastúpiť právnym zástupcom je na jeho voľbe. Medzi trovy konania podľa § 137 O.s.p. patrí aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu. Samotná skutočnosť, že úkony, ktoré urobil právny zástupca vedľajšieho účastníka mohol uskutočniť aj vedľajší účastník, nie je dôvodom, pre ktorý by bolo vylúčené, aby združenie bolo zastúpené právnym zástupcom. Podstatou zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by v riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniel.

Odporkyňa bola vo veci úspešná a preto podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania sumou 320,25 Eur podľa Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a to :

- za prevzatie veci vychádzajúc z uplatnenej istiny podľa § 14 ods. 1 písm. a) sumu 81,33 Eur,
- za odvolanie podľa § 14 ods. 3 písm. b) 81,33 Eur
- režijný paušál k 2 úkonom právnej služby po 7,63 Eur , t.j. 15,26 Eur
- + 20% DPH.....35,58 Eur
- dovolanie zo dňa 12.11.2012, 81,33 Eur +rež. paušál 7,63 Eur, spolu 88,96 Eur

+ 20% DPH.....17,79 Eur, celkom spolu 320,25 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci.